

Keskkonnaameti kliima- ja kiirgusosakonna põhimäärus

1. ÜLDSÄTTED

1.1 Keskkonnaameti kliima- ja kiirgusosakond (edaspidi *osakond*) on Keskkonnaameti (edaspidi *amet*) struktuuriüksus, mille peamised ülesanded on:

- 1.1.1 rakendada kliima-, õhusaaste- ja kiirgusvaldkonna tegevuskavu;
- 1.1.2 loastada õhusaastet ja tööstusheidet;
- 1.1.3 kiita heaks lõhnaaine esinemise ja saasteaine heite vähendamise tegevuskavu;
- 1.1.4 registreerida paikse heiteallika käitajaid ja orgaanilisi lahusteid kasutavaid käitisi;
- 1.1.5 rakendada kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteeme;
- 1.1.6 rakendada süsiniku piirimeedet;
- 1.1.7 rakendada FuelEU määrust;
- 1.1.8 loastada või registreerida kiirgustegevust;
- 1.1.9 korraldada kiirgustegevuse nõuetele vastavuse tagamist kontrolli- ja menetlustoimingute kaudu;
- 1.1.10 korraldada kiirgusseiret ja tagada kiirgusohust varajase hoiatamise süsteemi toimimine;
- 1.1.11 korraldada kiirgusalase hädaolukorra lahendamist ja täita kriisireguleerimisülesandeid;
- 1.1.12 tagada piiriülese kiirgusohu eest varase hoiatamise süsteemi töö;
- 1.1.13 täita rahvusvahelistest kohustustest ja kokkulepetest tulenevaid ülesandeid, sh vahendada teavet Euroopa Aatomienergiaühenduse, Rahvusvahelise Aatomienergiaagentuuri ja rahvusvahelise andmekeskusega tuumarelvakatsetuste üldise keelustamise lepingu alusel.

1.2 Osakond allub vahetult ameti peadirektori asetäitjale (edaspidi *asetäitja*).

1.3 Osakond esindab ülesannete täitmisel ametit.

1.4 Osakonna teenistujate õigused ja pädevus dokumentide allkirjastamisel ja ameti esindamisel on määratletud teenistuja ametijuhendis, ameti peadirektori käskkirjaga või selle alusel antud volituses.

1.5 Osakonna koosseisu kuuluvad kiirguskaitsebüroo, kiirgusseirebüroo, kliimabüroo ning välisõhubüroo (edaspidi ka *büroo(d)*).

2. OSAKONNA ÜLESANDED

2.1 Ameti eesmärkide saavutamiseks osakond arendab ja viib ellu teenuseid vastavalt peadirektori kinnitatud teenuste loetelule, hindab nende teenuste nõuetele vastavust ja mõju ning tagab nende asjakohase kommunikatsiooni ja aruandluse.

2.2 Osakond oma pädevuse piires põhiülesannete täitmiseks:

- 2.2.1 rakendab kliima-, õhusaaste- ja kiirgusvaldkonna tegevuskavu;
- 2.2.2 seaduses ettenähtud juhtudel ja ulatuses annab kiirgusohutuse, õhusaaste ja tööstusheitega seotud keskkonnakaitaselube, registreeringuid; kooskõlastusi, otsuseid, nõusolekuid, arvamusi; kinnitab ja kiidab heaks dokumente ja teeb muid otsuseid;

- 2.2.3 kavandab, koordineerib ja teeb järelevalvet reguleerivate õigusaktide täitmise üle kiirgusvaldkonnas ning kohaldab riikliku järelevalve erimeetmeid seaduses ettenähtud alustel ja ulatuses;
- 2.2.4 valmistab ette kiirguseksperdi tunnistusi;
- 2.2.5 on sidepunktiks teabevahetusel Euroopa Aatomienergiaühenduse ja Rahvusvahelise Aatomienergia Agentuuriga;
- 2.2.6 osaleb oma valdkonna õigusaktide, strateegiate, tegevuskavade ja programmide väljatöötamises;
- 2.2.7 koostab ja täidab osakonna tööplaani, sh korraldab oma valdkonnas riskide hindamise ja vajalike maandamismeetmete rakendamise;
- 2.2.8 koostab juhised ja kontrollib nende täitmist;
- 2.2.9 osaleb keskkonnaseire korraldamises ja keskkonnaseisundi analüüsimisel;
- 2.2.10 osaleb keskkonnastutuse menetluses;
- 2.2.11 koostab kiirgushädaolukordade riskianalüüsi ja lahendamise plaane ning juhib kiirgusohust tulenevate hädaolukordade lahendamist;
- 2.2.12 tagab piiriülese kiirgusohu eest varase hoiatamise süsteemi töö;
- 2.2.13 nõustab oma valdkonna andmekogude, registrite ja infosüsteemide kasutajaid;
- 2.2.14 teeb koostööd ameti teiste struktuuriüksustega, annab seisukohti ja sisendeid, korraldab infovahetuse ja nõustab teisi struktuuriüksusi;
- 2.2.15 teeb koostööd riigiasutuste, kohalike omavalitsustega ning valitsusväliste organisatsioonidega keskkonnapoliitika elluviimiseks;
- 2.2.16 teeb oma valdkonnas rahvusvahelist koostööd, korraldab konventsioonidest ja välislepingutest, -projektidest tulenevate kohustuste täitmist;
- 2.2.17 korraldab avalikkuse kaasamist ja teavitamist, sh avalikustab ja uuendab regulaarselt ameti veebilehel ja teistes infoallikates oma valdkonna teavet;
- 2.2.18 korraldab oma valdkonnas täienduskoolitust ja nõustamist;
- 2.2.19 esindab ametit oma valdkonna küsimustes komisjonides, nõukogudes ja töörühmades;
- 2.2.20 lahendab oma valdkonnas tekkinud lahkarvamusi, kaebusi ja ettepanekuid;
- 2.2.21 täidab muid ülesandeid, mis tulenevad õigusaktidest või on pandud osakonnale peadirektori või tema asetäitja poolt.

2.3 **Kiirguskaitsebüroo, lähtudes osakonna põhiülesannetest:**

- 2.3.1 menetleb kiirgustegevusloa ja kiirgustegevuse registreeringu ning radioaktiivsete jäätmete sisse-, välja- ja läbiveoloa taotlusi ja kontrollib vajadusel menetlemise käigus taotleja poolt esitatud andmete ja dokumentide vastavust tegelikule olukorrale õigusrikkumiste avastamisel edastab vajadusel vajaliku informatsiooni asjakohalistele isikutele;
- 2.3.2 planeerib ja korraldab kiirgusvaldkonna järelevalvet, kontrollib kiirgustegevuse nõuetele vastavuse tagamist teostades riikliku järelevalve raames plaanilisi kontrolli vastavalt aastaplaanile ja vajadusel kiirgusohutuse tagamiseks teostades plaaniväliseid kontrole, vajadusel kohaldab riikliku järelevalve raames erimeetmeid ning menetleb kiirgustegevuse väärtegusi nõustab pädevaid asutusi, järelevalve teostajaid, kiirgustegevuslubade omajaid ja loataotlejaid, juriidilisi ja füüsilisi isikuid kiirgusohutuse alal;
- 2.3.3 annab välja juhendmaterjale kiirgustegevusloa omaja nõustamiseks, et tagada kiirgusseaduse nõuete täitmine hea praktika võtete, protseduuride ja muude meetmete rakendamisega;
- 2.3.4 osutab oma põhitegevusega seotud kiirgusohutust tagavaid tasulisi teenuseid; täidab muid õigusaktidest ja osakonna põhimäärusest tulenevaid oma valdkonna ülesandeid.

2.4 **Kiirgusseirebüro, lähtudes osakonna põhiülesannetest:**

- 2.4.1 korraldab õhu, pinnase, vee ja toiduainete radioaktiivsuse riiklikku seiret ja analüüsib saadud tulemusi;
- 2.4.2 teostab kiirusega seotud laboratoorset analüüsi;
- 2.4.3 teostab looduskiirituse uuringuid;
- 2.4.4 korraldab elanike ja elanikkonna vaatlusrühmade efektiiv- ja ekvivalentdooside hindamist;
- 2.4.5 avalikustab kiirgusseiretulemusi, levitab kiirgusalast operatiivset ja üldharivat teavet kiirgusega seotud ohtudest ja kaitsemeetmetest;
- 2.4.6 nõustab pädevaid asutusi, järelevalve teostajaid ning juriidilisi ja füüsilisi isikuid kiirgusseire alal;
- 2.4.7 osutab oma põhitegevusega seotud kiirgusohutust tagavaid tasulisi teenuseid;
- 2.4.8 vastutava töötajana peab riiklikku kiirgustöötajate doosiregistrit;
- 2.4.9 väljastab välistöötaja doosikaarte;
- 2.4.10 täidab muid õigusaktidest ja osakonna põhimäärusest tulenevaid oma valdkonna ülesandeid.

2.5 **Välisõhubüroo, lähtudes osakonna põhiülesannetest:**

- 2.5.1 annab välja ja haldab välisõhu saastamisega ning tööstusheitega seotud keskkonnakaitsealuse, annab arvamusi, seisukohti, registreeringuid ning teeb otsuseid ;
- 2.5.2 teeb oma veebilehel kättesaadavaks keskkonnakaitsealuse taotlemisel vajalikud algandmed õhukvaliteedi arvutuslikuks hindamiseks ja hinnanguliseks määramiseks;
- 2.5.3 kinnitab lõhnaaine esinemise ja saasteaine heite vähendamise tegevuskava ja jälgib nende täitmist;
- 2.5.4 registreerib paikse heiteallika käitaja ja orgaanilisi lahusteid kasutava käitise;
- 2.5.5 täidab muid õigusaktidest ja osakonna põhimäärusest tulenevaid oma valdkonna ülesandeid.

2.6 **Kliimabüroo, lähtudes osakonna põhiülesannetest:**

- 2.6.1 väljastab esimese ja teise kauplemise süsteemi lube ja kinnitab seirekavasid ning seiremetoodika parandusaruandeid;
- 2.6.2 kontrollib kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteemi iga-aastaseid heitkoguse aruandeid, menetleb võrdlusandmete aruandeid ja seiremetoodikakavu, menetleb tootmistaseme aruandeid ning uue tulija aruandeid;
- 2.6.3 eraldab kasvuhoonegaaside heitkoguse ühikutega kauplemise registris tasuta lubatud heitkoguse ühikuid ning pakub kauplemise registri kasutajatuge;
- 2.6.4 rakendab süsiniku piirimeedet;
- 2.6.5 rakendab FUEU määrust;
- 2.6.6 kinnitab tarbimise lubatud kütuste ja energia kasvuhoonegaaside mahu aruande;
- 2.6.7 haldab fluoritud kasvuhoonegaaside registrit;
- 2.6.8 annab fluoritud kasvuhoonegaase sisaldava toote, seadme ja süsteemi käitlemisaluse;
- 2.6.9 täidab muid õigusaktidest ja osakonna põhimäärusest tulenevaid oma valdkonna ülesandeid.

3. **OSAKONNA JUHTIMINE**

- 3.1 Osakonna tööd juhib osakonnajuhataja (edaspidi *juhataja*), kes koordineerib ja korraldab osakonna pädevusse kuuluvate ülesannete õiguspärasest, õigeaegset ja asjatundlikku täitmist.
- 3.2 Juhataja allub vahetult asetäitjale ning tema täpsemad ülesanded, õigused ja vastutus sätestatakse peadirektori poolt kinnitatava ametijuhendiga. Juhatajale alluvad vahetult büroojuhatavad ja teised osakonna teenistujad, kes ei allu vahetult büroojuhatajale.
- 3.3 Juhataja nimetab ametisse ja vabastab ametist peadirektor asetäitja ettepanekul.

- 3.4 Juhataja äraolekul asendab teda koos kõigi sellest tulenevate õiguste ja kohustustega juhataja või temast kõrgemal seisva juhi poolt määratud teenistuja.
- 3.5 Büroo tööd juhib büroojuhataja, kes koordineerib ja korraldab büroo pädevusse kuuluvate ülesannete täitmist vastavalt käesolevale põhimäärusele ja oma ametijuhendile.
- 3.6 Büroojuhataja täpsemad ülesanded, õigused ja vastutus sätestatakse peadirektori poolt kinnitatava ametijuhendiga. Büroojuhatajale alluvad vahetult büroo teenistujad.
- 3.7 Büroojuhataja äraolekul asendab teda koos kõigi sellest tulenevate õiguste ja kohustustega büroojuhataja või temast kõrgemal seisva juhi poolt määratud teenistuja.
- 3.8 Osakonna teenistujad, sh büroojuhatajad, nimetab ametisse ja vabastab ametist või sõlmib ja lõpetab nendega töölepingud peadirektor juhataja ettepanekul.
- 3.9 Osakonna teenistujate ülesanded, õigused ja vastutus määratakse kindlaks ametijuhenditega, mille kinnitab ameti peadirektor juhataja ettepanekul.